

X kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
(NR 63)
z dnia 4 kwietnia 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 63)

4 kwietnia 2025 r.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kacpra Płażyńskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– propozycje tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2026 r. – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięła: **Marzena Rajczewska** pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięła pracownica Kancelarii Sejmu: **Jolanta Ostrowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Kacper Płażyński (PiS)**:

Szanowni państwo, pozwoliłem sobie zwołać posiedzenie ad hoc. Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej zwołane trochę naprędce, z tego względu, że dzisiaj jest ostatni dzień na oficjalne składanie propozycji objęcia kontrolą NIK poszczególnych kwestii.

W dniu wczorajszym, już po posiedzeniu Komisji, otrzymałem kolejne pismo, a państwo pamiętacie, że zajmowaliśmy się kormoranami i fokami w kontekście zagrożeń dla rybactwa czy dla równowagi ekosystemu, a więc wczoraj otrzymałem kolejne pismo z Polskiego Towarzystwa Rybackiego dotyczące tych kwestii. Myślę, że rozpatrywaliśmy to dosyć dokładnie przy udziale wiceminister do spraw ochrony środowiska i klimatu.

Państwo pamiętacie, że w czerwcu z inicjatywy polskiej prezydencji, co akurat trzeba pochwalić, będzie w Brukseli konferencja międzynarodowa dotycząca konkretnie współżycia, nazwijmy to łagodnie, kormorana i rybaków. Cały czas czekamy na zaproszenie ze strony resortu na to wydarzenie. Myślę, że dobrze, gdyby dwóch parlamentarzystów z naszej Komisji, nie wiem, ktoś z opozycji, ktoś z koalicji, pojechało na to wydarzenie, oczywiście jeżeli będą chętni. Niemniej myślę, że Najwyższa Izba Kontroli też byłaby właściwą instytucją do tego, żeby ocenić tę kwestię pod względem gospodarczym oraz równowagi środowiskowej, czy obecnie jest ona zaburzona czy nie, czy ścisła ochrona gatunkowa powinna być utrzymana czy nie. Myślę, że jest to dobra instytucja, żeby ocenić to z dystansu.

Dlatego, szanowni państwo, proponuję, żeby do tematów kontroli Najwyższej Izby Kontroli na 2026 r., poza pomysłem wczoraj przedstawionym przez pana przewodniczącego Szymańskiego, dodać jeszcze temat kontroli w zakresie dotyczącym celowości utrzymywania w Polsce ścisłej ochrony foki szarej, kormorana czarnego, czapli białej i czapli siwej, pod względem i finansowym, i zachowania równowagi środowiskowej.

Bardzo proszę, otwieram dyskusję. Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł **Daria Gosek-Popiołek (Lewica)**:

Dziękuję bardzo. Muszę przyznać, że z dużym zaskoczeniem przyjąłem pomysł, żeby ten temat był realizowany przez NIK, dlatego że NIK zajmuje się kontrolą instytucji. Ma to w swoim zakresie. W tym momencie nie wiem, czy pan przewodniczący chce, żeby NIK skontrolowała naukowców, którzy dokonują badań na tych zwierzętach. Jak NIK ma skontrolować ekosystem i jego równowagę? Rozumiem, gdyby NIK miała skontrolować na przykład polski związek...

Przewodniczący poseł **Kacper Płażyński (PiS)**:

Pani poseł, nie przeszkadzajmy koleżance.

Poseł **Daria Gosek-Popiołek (Lewica)**:

Rozumiem, gdyby NIK na przykład miała skontrolować to, jak wygląda kwestia wypłaty ewentualnych odszkodowań w przypadku innych gatunków, które wyrządzają szkody. Nie widzę tutaj podmiotu kontrolowanego. Z mojego doświadczenia z pracy w Komisji Ochrony Środowiska,

Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wynika, że kiedy na przykład zajmujemy się ekosystemem leśnym, to tak naprawdę zajmujemy się tym z perspektywy gospodarczej funkcjonowania instytucji, która tym zarządza, i tego, jak wpływa to na różne aspekty. Mam problem z tym, że nie widzę podmiotu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Już tłumaczę. Tak naprawdę, drodzy państwo, wniosek ten w swoim zakresie aż tak bardzo nie różni się od przyjętego wczoraj bez sprzeciwu wniosku dotyczącego Zatoki Puckiej. I tam, i tutaj, dziedzina jest dosyć interdyscyplinarna. Oczywiście naturalnym partnerem do wspomnianej przeze mnie kwestii jest Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, ewentualnie Polski Związek Łowiecki, który otrzymuje publiczne pieniądze, dlatego że jest on wykonawcą odstrzałów. Dlatego to tłumaczę.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Chodzi o to, że ponieważ kormorany są pod ochroną...

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Proszę dać mi dokończyć. A więc z uwagi na to, że wykonuje działania w tym zakresie też ze środków publicznych. Oczywiście temat jest dosyć szeroki z uwagi na pewną celowość, która przekłada się na gospodarcze aspekty funkcjonowania rybołówstwa i śródlądowego, i bałtyckiego w Polsce. Drodzy państwo, to nie jest tak, że przychodzę z jakąś tezą, czy tutaj trzeba radykalnie zmieniać czy nie, aczkolwiek państwo o tym wiecie, ponieważ o tym też rozmawialiśmy – byli tu przedstawiciele organizacji doradczych Unii Europejskiej – że temat ten jest dosyć szeroko badany przez inne państwa, głównie przez ośrodki uniwersyteckie państw skandynawskich – Szwecji, Finlandii. Doskonale państwo o tym wiecie, dlatego że nieraz o tym rozmawialiśmy. A więc chyba nie powinno to nikogo dziwić, że jest taki pomysł.

Niech zbada to też niezależna instytucja, o ile będzie w stanie dobrze zrealizować to zadanie. Ja ze swojej strony, mam nadzieję, że państwo też, oczywiście oferuję pełną współpracę. Tak jak mówię, mieliśmy kilka posiedzeń. Oczywiście podzielimy się wnioskami, stenogramami z posiedzeń z Najwyższą Izbą Kontroli. Materiału jest naprawdę dużo. Pewnie wiele organizacji nawet pozarządowych chciałoby, żeby w tym zakresie nic się nie zmieniało, ale też wiele chciałoby, żeby zmieniło się bardzo dużo. A więc są partnerzy do rozmów w tym zakresie i do oceny przez NIK zasadności utrzymywania dzisiejszego stanu prawnego, który nie przystaje do tego sprzed 15 lat, kiedy rzeczywiście tych ptaków czy fok było mało, a w tej chwili jest ich więcej. Dyskusja w tej sprawie toczy się. Jak mówię, w czerwcu w Brukseli z inicjatywy polskiego ministerstwa rolnictwa jest wielka dyskusja międzynarodowa w tej sprawie. A więc dla czego NIK nie miałaby tego zbadać?

Bardzo proszę. Kto chciałby jeszcze zabrać głos? Pan poseł Głowski.

Poseł Piotr Głowski (KO):

Panie przewodniczący, rozumiem intencje pani posłanki, żeby doprecyzować, w jakim zakresie, jaka instytucja ma być skontrolowana, ale być może szukając rozwiązania, żeby kontrola doszła do skutku, może faktycznie zostawmy otwarty katalog instytucji, które NIK wybierze sobie do takiej kontroli, a zagadnienie zostało dookreślone tak daleko, jak się tylko dało.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Jeszcze pani poseł Dorota Arciszewska.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Bardzo się cieszę, że pan przewodniczący zgłosił ten temat, dlatego że na wiele posiedzeń Komisji zapraszaliśmy instytucje, które powinny kontrolować to degradujące i uniemożliwiające rybakom normalne funkcjonowanie zjawisko. Poza tym zapraszaliśmy gości. Dzisiaj to już nie jest temat, gdzie można określić, że ktoś ma krew na rękach. Jak robiłam posiedzenia Komisji parę lat temu, to nie można było mówić o liczbie fok i kormoranów, które są ewidentnymi szkodnikami i dzisiaj rzeczywiście wpływają bardzo negatywnie na rybołówstwo na Bałtyku. Przypominam, że gościliśmy osoby, które zajmują się tym w Unii Europejskiej. Niedawno były też konferencje i w Oslo, i Szwecji, na których z trwogą mówiono o liczbie kormoranów i fok, nad którą trzeba zapanować i przedsięwziąć jakieś środki. A więc bardzo się cieszę, że wyciągamy wnioski z posiedzeń Komisji, gdzie zapraszaliśmy rybaków i przedstawicieli instytutów badawczych i wszystkich środowisk, które mogłyby mieć w tej kwestii coś do powiedzenia.

W związku z tym temat jest bardzo ważny. Moglibyśmy wymienić związane z tym instytucje. Ja też nie będę oponować nad otwartym katalogiem, ale wynikało to z posiedzeń Komisji, które można sobie odtworzyć i wyciągnąć wnioski, jakie to powinny być instytucje. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dodam też, że z posiedzeń naszej Komisji niestety, ale nie wynikało jasne stanowisko ministerstwa w tym zakresie. Nie były określone cele, jaką populację należy zachować. Konkluzja była taka, że dobrze jest, jak jest, my tak naprawdę nie wiemy, czy chcemy jakichś zmian czy nie chcemy jakichś zmian. W związku z tym to też jest pewien argument. Jeszcze poseł Arciszewska-Mielewczyk.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Tak. Dopowiem, że pan przewodniczący ma rację, dlatego że nawet jest to wstydlivy fakt, że my jako Rzeczpospolita we wszystkich danych, które trzeba dostarczać również do Komisji Europejskiej czy instytucji, które zajmują się tym problemem, jesteśmy białą plamą. Rybacy są lepiej zorientowani, jeżeli chodzi o dane, które mają właśnie z gremiów międzynarodowych, niż przedstawiciele ministerstwa. Jest to żenujące, ale może poprzez kontrolę zmobilizuje do aktywniejszej pracy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dobrze, drodzy państwo. Pani z NIK jeszcze chciałaby się wypowiedzieć. Bardzo proszę.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Marzen Rajczewska:

Marzena Rajczewska. Pełniąca obowiązki wicedyrektora w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Proszę państwa, w Najwyższej Izbie Kontroli bardzo szczegółowo i dokładnie analizujemy wszystkie problemy i tematy, które państwo zgłaszacie. Jeżeli z naszej analizy wynika, że są użytkowane pieniądze publiczne i występuje ryzyko nieprawidłowości, to takie tematy podejmujemy w różnej formie. W tej chwili zaczynamy planować kontrole planowe na rok 2026, natomiast bardzo często podejmujemy także kontrole doraźne. W takiej formie również realizujemy tematy. Bardzo dziękuję za ten temat. Przekażę go do właściwego departamentu Najwyższej Izby Kontroli. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Nie ma więcej głosów w dyskusji.

W związku z tym, drodzy państwo, czy jest sprzeciw wobec zlecenia takiego tematu kontroli? Nie słyszę sprzeciwu. Dziękuję.

Zamykam posiedzenie Komisji.